

D V C A T V S B O R B O N I V M,

vulgo

B O V R B O N N O I S.

Limites.

DUCATVS BORBONII, *Le pais & Duché de Bourbonnois*, qua Corus est, Occidentem Bituriges & Lemovices habet conterminos; qua Septentrio, Nivernenses: ad Orientem Burgundi fere jacent, ad meridiem sunt Lugdunenses. Putantur hic olim fuisse sedes populis, quos Bojos, Aduis attributos, nominat Cæsar lib. 1. de Bello Gall. quorumque oppidum Gergoviam dicit lib. 7. ubi etiam Bojæ, Bojorum proculdubio oppidi, fit mentio. Segusianos quoque totum pagum Forenssem, qui hodie *Le Pais de Fores* inhabitasse, doctorum est sententia. Totum hoc territorium, ut multa alia vicina, Aquitanie Regibus paruisse scribitur. Postea suos habuit Proceres, qui non à postremi nominis oppido Borbonii audiebant. Eorum postremus legitur *Arcibaldus*, cui unica fuit filia & heres Agnes. Hæc nupta Ioanni Burgundie Duci, Beatrici filie, quam ex eo suscepit, quum eam Roberto, Ludovici IX filio, elocaret, Borbonium dominium in dotem dedit, cavens ut nomen uxoris, id est Borbonie gentis (sic enim illud ad posteros studebat transmittere) gereret, quod & factum. *Robertus* igitur Ludovici IX, qui in Sanctorum relatus numerum, filius, Borboniorum porro fuit progenitor. Peperit enim illi Beatrix uxor filios tres, ac totidem filias. Ludovicus filiorum natu maximus à Rege Philippo Valefio anno 1328 primus Borbonii Dux est renunciatus, duxitque Mariam filiam Comitissæ Hannonie, quæ ei peperit Petrum Borbonii Ducem, & Iacobum Marce Comitem. Ex hoc natus Ludovicus Borbonii Dux, ex hoc Ioannes, qui cum duxisset Bonam, filiam hæredemque Ioannis Biturigum Ducis, factus est Monpenserii Comes ac Arverni Delphinus, genuitque Ludovicum ac Carolum. Ludovicus natu minor Comes Monpenserii factus est, primaque uxore sterili matrimonio defuncta genuit e Gabrielem Turensem Gilbertum Monpenserii Comitem, cui natus Carolus Monpenserii Comes maritus Susannæ Borbonii Ducis, obiit sine liberis. Ex Carolo Ludovici fratre Borbonii Duce, natus Petrus Borbonii Dux.

Iacobus Marce Comes, Ioannem Marce ac Vendomæ Comitem genuit, cui ex uxore *Gallia*.

niti Iacobus Marce Comes, Lodovicus Vendomæ Comes, & Ioannes, qui infans obiit. Lodovico natus Ioannes Vendomæ Comes, huic Franciscus, Francisco Carolus primus Vendomæ Comes, huic præter alios filios Lodovicus Princeps Condæus, ex hoc Henricus Princeps Condæus, Franciscus & Carolus.

Carolus ille, cuius supra mentionem feci, Monpenserii Comes, Gilberti Borbonii filius, Ludovici nepos, Susannæ maritus, Francie Comestabilis fuit, qui à Principe suo Francisco I Galliarum rege deficiens, ad Caroli V Imperatoris partes transgressus, Romamque ejus auspiciis oppugnans, plumbeaque glante trajectus anno 1527, victoriæ tam illustris fructu caruit. Post Susannæ itaque conjugis obitum, Rege Borbonium Ducatum sibi vendicante, Vendomæ Duces arma sibi, nudumque titulum cognationis jure retinuerunt.

Borbonius porro tractus hodie Francie Geographicis duplex describitur, Inferior & Superior. Inferior comprehendit urbes ipsas, duosque comitatus. Quod ad urbes, metropolis totius Ducatus censetur *Molinum*; oppidum ad flumen, quod Cæsari *Elaver*, hodie *Allier*. Fluvius est inter Celtas, apud Arvernos, Gergoviam oppidum in altissimo monte positum præterfluens, qui fere ante autumnum vado transiri non solet. Atque hanc Gergoviam *Molinum* esse multi putant, sed male, cum Gergovia in Arvernis sit. Nec refert quod eam Cæsar Bojis tribuit. Illud enim sæpe fieri animadvertimus in populis confinalibus, ut oppida nunc his nunc illis adscribantur. Fuitque hæc urbs antiqua Ducum sedes, post autem domus deliciarum, amœnissimusque regum Francie secessus. Arcem habet perquam elegantem, cui vicinus hortus nitidissimus, aureorum etiam citriorumque pomorum ferax. In quodam arcis xyfio videre est Ducum Borboniorum ad vivum effigies, eorumque Genealogiam. Laudatissimus quoque hic conspicitur fons. Reliquæ urbes oppidaque sunt *Borbonium*, *Bourbon*, antiquitate clarum; dignumque quondam habitum, quod nomen daret provincie. *Boja* Cæsaris fuit, quorundam iudicio. Arcem habet validissimam & Thermas: *L' Archiemont*, *Monmeraut*, *Cosne*, cognominatum *en Bourbonnois*, ad Ligerim, arce præditum, ac territorii sui præstantia, quod pecori pascendo idoneum, reliqua superans: *Montlaffon*, *S. Porcin*, cujus ager præstantia producit vina: *Cusset*, *Chancelle*.

Borbonii partes duæ.

Oppida.

M m

celle,